

Algemene beschouwingen Voorjaarsnota 2016

Voorzitter,

Met het mooie overzicht in de inleiding in hoofdstuk 1 is het ook voor minder ingewijden goed te zien waar de voorjaarsnota 2016 in de planning en controlcyclus staat. Hoewel het genoemde jaartal doet vermoeden dat het over 2016 gaat, is niets minder waar. Het gaat over de hoofdlijnen van beleid van de komende jaren en in het bijzonder 2017. We zien graag een meer logische naam voor dit document; bijvoorbeeld “Perspectiefnota 2017-2020”. Dan loopt het ook in de pas met het investeringsplan.

We hebben de afgelopen jaren het college gevraagd om de bestuurlijke lijnen beter zichtbaar te maken in de voorjaarsnota. We zijn dan ook zeer content met hoofdstuk 2. Een helder verhaal van het college over de komende jaren. Er wordt goed aangegeven wat de belangrijkste punten zijn. Er liggen nog voldoende uitdagingen en we zijn blij dat het college deze enthousiast oppakt. We vinden hierbij dat dienend besturen voor vitale gemeenschappen (extern effect) belangrijker is dan zelfbewuste zichtbaarheid (intern effect).

Vorig jaar introduceerde de ChristenUnie het thema **wendbaarheid**. Rekening houden met prognoses, maar vooral met onzekerheden obv ontwikkelingen dichtbij en verweg. We leven nu eenmaal niet in een maakbare samenleving. Toch worden we als gemeentebestuur (college en gemeenteraad) geroepen om onze verantwoordelijkheden voor nu en de toekomst in te vullen. Hierin past zo’n meerjarenperspectief; niet in beton, maar wel met overzicht en inzicht.

Een belangrijke opgave is het geven van een plek voor nieuwkomers in Dalfsen. Het was nodig de afgelopen tijd en het blijft nodig de komende jaren om vluchtelingen een plek te geven. Een veilige plek die ze in eigen land niet kunnen vinden. Een duurzame plek, omdat ze langere tijd of zelfs permanent hier komen wonen. Duurzaam ziet wat de ChristenUnie betreft niet alleen op huisvesting, hoewel op zich al een uitdaging, maar ook op integratie. Meedoen met onze samenleving. Sterker nog: kunnen bijdragen aan de ontwikkeling er van. Gewoon een passende plek innemen op de maatschappelijke ladder. Met respect voor de cultuur waaruit zij komen. En tegelijk voor deze “vreemdeling binnen de poort” een heldere inzet op normen en waarden hier in Dalfsen. We zien graag van het

college nog dit jaar een concreet plan tegemoet. Uiteraard in afstemming met partners zoals vluchtelingenwerk, scholen, sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en zo nodig gedifferentieerd per kern.

Dan kort over het grote project de campus in Nieuwleusen. Overigens wordt het tijd hiervoor een meer lokale, passende en blijvende naam te ontwikkelen; dit lijkt ons een leuk onderwerp voor burgerparticipatie.

In 2017 moet de raad essentiële keuzes maken. Naast inrichten van Rabobank tot kulturhus is onze lijn inzetten op de gecombineerde nieuwbouw van sportzaal en Agnietencollege. Dit lijkt ons een kansrijk duo. Dat geeft meer synergie dan twee nieuwe singles.

Een andere ontwikkeling waar komende tijd duidelijkheid over moet komen is het al dan niet deelnemen in het SSC (shared service centre ONS). We verwachten van het college een transparant voorstel waarin opgenomen effecten op de 3K's (kwaliteitverhoging, kwetsbaarheidreductie en kostenbeheersing) om de raad in staat te stellen een goed overwogen besluit te nemen.

We zien dat als gevolg van wettelijke maatregelen of lokaal beleid het aantal samenwerkingsverbanden sterk toeneemt. Personeel stroomt uit en er ontstaat steeds meer een regie-organisatie. Tegelijk willen we het beleid toch echt hier lokaal blijven maken. Hier schuilt best een risico; namelijk dat we meegezogen worden in de vaart van de samenwerking. We vragen raad en college om hier voldoende de Dalfser Kleur te bewaken.

De omgevingswet komt er aan en dat lijkt een behoorlijke uitdaging. Ook voor de raad om haar rol te bepalen en de instrumenten te kunnen hanteren. Is het mogelijk om de ontwikkeling van de centrumvisie Dalfsen als een pilot uit te voeren, ter voorbereiding op de invoering van deze nieuwe wet? We denken onder andere aan de participatie van inwoners en belanghebbende en de wijze van beschrijven van de omgevingsvisie. Dit alles onder de paraplu van onze missie en visie: ontwikkelen van vitale gemeenschappen in een woonomgeving van groene signatuur.

Wendbaarheid is voor de ChristenUnie ook essentieel voor het Waterfront. Gelukkig vordert de woningbouw snel. En eerlijk is eerlijk ook de Cichoreifabriek gaat als een speer. Hoewel we de aanvliegroute graag anders hadden gezien voegt dit gebouw samen met de Witte Villa echt iets toe aan de levendigheid en uitstraling. Nog niet alles is duidelijk voor de laatste blokken en daar zit mogelijk een uitdaging. Hiervoor is het nodig dat we een helder beeld hebben op de detailhandelontwikkeling in Dalfsen. Wat is hiervan de status en wat is de inhoudelijke koers. We zien graag een invulling die bij de visie past (concentratie op de winkellijn), maar die geen leegstand veroorzaakt door een overschot van het totale winkeloppervlak.

Het laatste punt waarin we wendbaarheid noemen betreft de transformaties in het sociale domein. De zachte landing heeft voor rust gezorgd, omdat er geen grote verschuivingen in zorg waren. Met een korting van zo'n 10 tot 15 % op het budget in de komende jaren is het zaak om rust en ruimte te bewaren. De ChristenUnie hecht aan de volgende zaken:

- **Rust** omdat er helderheid / transparantie is over afspraken en doelgroepen. Wie zijn het en wat hebben ze nodig? En dat er vertrouwen is bij de inwoners dat er steun is waar nodig, een veilige plek is waar die gemist wordt en een ruimhartig vangnet. Want hoe goed we het ook proberen te doen er blijft altijd een groep zwakkeren in onze samenleving, jong en oud, die niet zelfstandig hun plek in onze complexe maatschappij kunnen innemen.

- **Ruimte**, omdat er vertrouwen is in de samenwerking tussen organisaties (gemeente en zorgverleners groot en klein). Vernieuwingen kunnen worden beproefd in processen die tot zorgverlening leiden en in die zorg zelf. Een mooi voorbeeld is het MaatWerkBudget. Dit lijkt effectief en past bij de karakteristiek van onze gemeente.

De transformatie is niet alleen bedoeld om binnen het budget te blijven, maar ook om het goede dat de decentralisaties hebben gebracht verder te ontwikkelen. Transformeren met behoud van de essentie van het beleid, namelijk “integrale, op individuele situaties toegesneden zorg en sterke aandacht voor preventie”.

Nog wel een concreet aandachtspunt: Er lijkt sprake te zijn van nieuwe mogelijkheden voor gemeenten om toch een vorm van beschut werk te bieden. Is hier een pilot mogelijk?

Zo komen we vanuit wendbaarheid met hectiek, ontwikkelingen en uitdagingen op **rust en ruimte**. Dat voelt ook best wel aangenaam. Voorzieningen of misschien wel cadeaus in de natuur waar we zuinig op moeten zijn. Er zijn vele schatten in en van Dalfsen. Over duurzaamheid geeft het college nog geen inhoudelijke richting of ambitie. Gelet op de uitkomsten van de conferentie stellen we voor dat het college niet direct een compleet uitgewerkt beleid, maar zoals afgesproken eerst een compacte kadernotitie in hoofdlijnen aanbiedt. Met resultaten van verkenningen en mogelijk scenario's voor ambities. Vervolgens kan de verdere uitwerking plaatsvinden, met natuurlijk betrokkenheid van de duurzame dorpen of moeten we zeggen met betrokkenheid van de gemeente? Voor dit onderwerp geldt zeker dat we goed moeten kijken op welke trede van de participatieladder we staan. Dit vraagt enige lenigheid.

Rust in de begrotingsopzet, twee jaar geleden sterk bepleit in deze raad, lijkt met de nieuwe richtlijnen van de BBV opnieuw zoek te raken. Vergelijkingen met voorgaande jaren worden weer onderbroken. We vinden dit erg vervelend. Daarom vragen we om in de P&C producten van 2017 extra overzichten zodat naast de onafwendbare BBV-wijziging tegelijk de vergelijking tussen achtereenvolgende jaren mogelijk wordt gemaakt.

We zijn positief over een verder te ontwikkelen normenkader. Hierin zijn wat ons betreft de indicatoren voor Dalfsen zelf over achtereenvolgende jaren belangrijker dan de mogelijk eindeloze vergelijkingen met andere gemeenten.

Dalfsen digitaal een logische en wenselijke ontwikkeling. Maar hier vragen we tegelijk aandacht voor digibeten in onze gemeenschap. Wil het college verkennen wat de ondersteuningsmogelijkheden voor hen zijn voor overheidsdiensten in het algemeen? Dat geeft inwoners rust in een zich sterk digitaliserende omgeving. Andere gemeenten zijn hier inmiddels al mee gestart.

Financiën en investeringen

Scherp en reëel begroten vinden we de juiste lijn. Tegelijk je risico's actueel in beeld hebben en inzicht hebben in de grote meerjaren investeringen. Het college geeft in hoofdstuk 2 aan dat er nog *ongekende investeringen* nodig zijn voor het middengebied Nieuwleusen en dat er nog zeker vier onzekere financiële effecten te verwachten zijn. Gezamenlijk aanzienlijk groter geld dan het gepresenteerde investeringsplan. Het kwantitatieve inzicht ontbreekt echter. We verzoeken het college om hier, zo nodig in vertrouwelijkheid, op geëigende momenten in de cyclus aan de raad een meerjarenperspectief aan te bieden. *Slechts dan kun je als raad verantwoord keuzes maken.*

Belangrijk om een stabiel en solide financieel beleid te voeren. Dat heeft het college ook vorig jaar als een van de drie kernpunten benoemd. Tegelijk zien we een gestaag teruglopende weerstandsratio. Dat is wat ons betreft echt een indicator die de komende jaren scherp in

beeld moet blijven. Het zo maar aanvullen van exploitatietekorten van onze spaarrekening vinden we geen goede ontwikkeling. De exploitatie van 2017 wordt op voorhand al gevuld met 280.000 Euro uit deze spaarpot. We roepen het college op om hier terughoudend mee te zijn. Exploitatietekorten vang je primair op binnen de exploitatie zelf.

Afsluiting

Ik sluit deze beschouwingen af. We hebben belangrijke speerpunten benoemd: vluchtelingen, transformatie van het sociaal domein en twee grote projecten (Nieuwleusen middengebied en Centrum Dalfsen). Wendbaarheid en tegelijk rust en ruimte hebben we als thema's ingebracht.

Randvoorwaarden om dit in te vullen zijn hierbij een solide financieel beleid en een kwalitatief goede organisatie. Samenwerkend, dienstverlenend en anticiperend.

Voorzitter, het beeld van de ladder is al een paar keer genoemd. Als fractie van de ChristenUnie willen staan op de treden van de Jacobs ladder. In dienst van onze hemelse Koning willen we ons werk hier doen. Dat motiveert ons en geeft richting. We doen dit in afhankelijkheid. Gods zegen wensen we inwoners, college en ambtenaren en allen hier in de raad toe.

De fractie van de ChristenUnie

Rietje Lassche, Anne Nijburg en Luco Nijkamp